

DE MILITANT

Zo weinig personeel bij de douane dat betogen onmogelijk is.

ZORGBEDRIJF ANTWERPEN

Privatiseringsplannen zijn doodsteek voor openbare zorg in Antwerpen.

OP STAP ...

met griffier Nele in de arbeidsrechtbank.



Veel geld, veel extra jobs.

Maar biedt het nieuwe Zorgakkoord genoeg?



04 Het Gesprek

Het MAGDA-dataplatform zorgt al 15 jaar voor administratieve vereenvoudiging.

06 Zorgakkoord

Enthousiasme over het VIA6-akkoord voor zorg. Dit mag je ervan verwachten.

11 Het cijfer

PensionStat.be bundelt eenvoudig en duidelijk de interessante pensioen-cijfers van ons land.



12 De klant

Luc kreeg zijn eerste prik.

13 100 jaar

Terug naar het buitengewoon congres van 26 juni 1971.

14 De militant

Douaniers krijgen steeds meer taken, maar het aantal collega's groeit niet mee.

16 Zorgbedrijf

Wie wordt er beter van de privatiseringsplannen van het ZBA?

20 Op stap ...

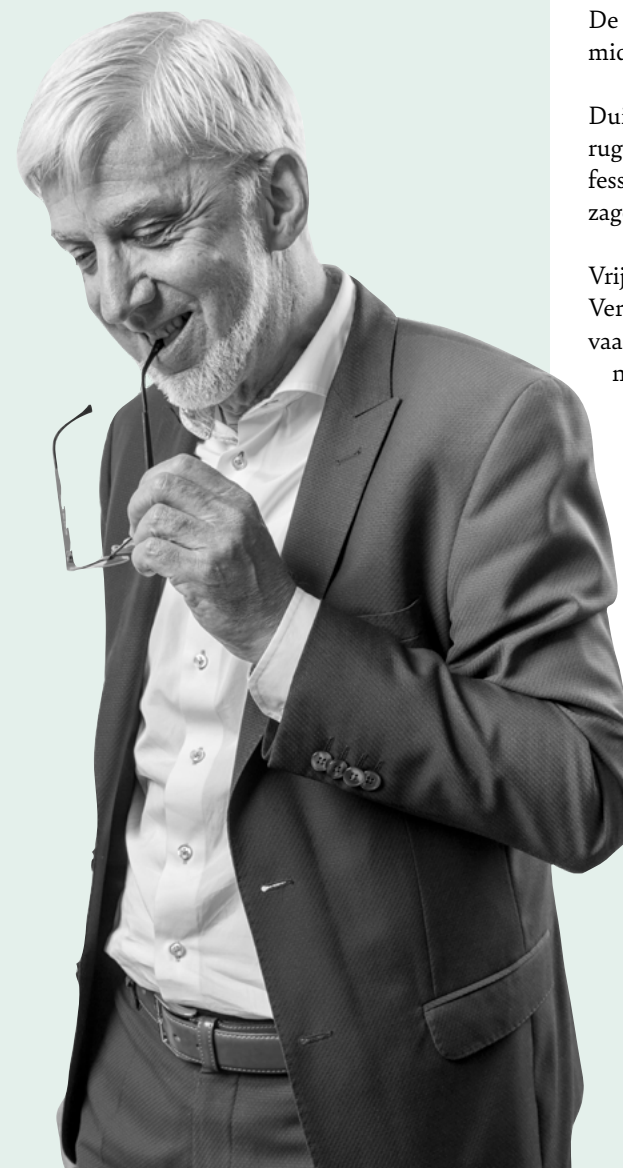
in Brugge, met griffier Nele bij de arbeidsrechtbank.

22 1 jaar later

Vaccins voor heel de wereld? WSM staat op de barricaden voor meer internationale solidariteit.

RELANCE MET OOG VOOR DE ZWAKSTEN

PLEIDOOI VOOR EEN STERK MIDDENVELD



Op Rerum Novarum hielden Beweging.net, CM, en het ACV een belangrijk pleidooi voor solidariteit en rechtvaardigheid. Economische of epidemiologische crisissen leggen een enorme druk op iedereen in de samenleving, maar de zwaksten lijden er het meest onder. Mensen die in normale tijden al moeilijk hun weg vinden, kregen het tijdens deze crisis nog moeilijker. De kloof tussen arm en rijk is alleen maar groter geworden.

Het gaat trouwens niet over een klein groepje mensen in de marge van de samenleving. Het gaat om mensen die geen werk vinden of hun werk verloren hebben. Mensen die ziek werden. Mensen die met minder kansen en steun zijn opgegroeid. Mensen die hun gezin moeten onderhouden met een loontje van amper 1900 euro (bruto) of een leefloon van nog geen 1000 euro. Mensen die op hun oude dag te weinig geld hebben voor degelijke zorg aan huis of voor een zorginstelling. Die mensen, dat kunnen wij allemaal zijn!

Zal het relancebeleid van de verschillende regeringen ook oog hebben voor hen? Dat valt af te wachten. Wij zijn er in elk geval van overtuigd dat het niet zal lukken zonder een krachtig middenveld. De coronacrisis maakte duidelijk dat een samenleving een sterk middenveld nodig heeft om zulke uitdagingen te doorstaan.

Duizenden burgers kregen tijdens de coronacrisis een duwtje in de rug dankzij het prachtige werk van talloze professionele en niet-professionele, grote en kleine organisaties. Op zowat alle terreinen zagen we vrijwilligers het beste van zichzelf geven.

Vrijwilligerswerk is ook heel zinvol voor de vrijwilligers zelf. Verbindend en verrijkend. Je zet je in voor een goed doel en je ziet vaak een duidelijk resultaat van je inspanningen. Je staat er ook nooit alleen voor. Samen vooruit, dus!

De coronacrisis heeft er misschien ook voor gezorgd dat meer mensen op zoek gaan naar zingeving. Dat mensen de kwaliteit van hun leven willen verbeteren door er ook voor anderen te zijn. Laat ons hopen dat dit nog een extra boost geeft aan het vrijwilligerswerk. Het middenveld is dus springlevend. Laten we het koesteren. En een grote dankjewel aan elke vrijwilliger!

Jan Coolbrandt is voorzitter van ACV Openbare Diensten



Vijftien jaar geleden lanceerde de Vlaamse overheid het MAGDA-dataplatform (Maximale Gegevensdeling tussen Administraties) om de papierberg en administratie-last te verkleinen voor burgers en bedrijven. “Toch willen we zo weinig mogelijk data delen”, beweren Bruno De Vrieze en Luc De Kock van MAGDA. Dat vraagt om uitleg.

TEKST
Willem-Jan van Ekert

FOTOGRAFIE
Thomas De Boever

MAGDA maakt al 15 jaar werk van administratieve vereenvoudiging

“Voor het dataplatform er was, moesten de verschillende instellingen telkens opnieuw onderhandelen rond gegevensuitwisseling”, zegt Bruno De Vrieze. “Met onze ondersteuning gaat informatie ophalen nu veel sneller en makkelijker. We hebben daarvoor een aantal standaarden afgesproken, zowel met de bron (of bezitter) van de data, als met de gebruikers. Wij krijgen alle informatie van de bron en zorgen ervoor dat de ontvanger niet meer te zien krijgt dan toegelaten, conform de GDPR-regels.”

“Een goed voorbeeld is de studietoelage”, zegt Luc De Kock. “Tijdens mijn studietijd vroeg mijn vader een toelage aan. Ik ging met de aanvraagformulieren naar het secretariaat van de school voor een stempel, aangevuld met

allerlei attesten van verschillende instanties. Nu wordt de toelage automatisch toegekend. En dat gebeurt nu ook voor andere zaken, zoals het Groeipakket. Nu administraties informatie met elkaar delen, hoeft de burger geen ronde van loketten te doen.”

“Uit een studie bleek dat er 20 miljoen euro per jaar door verschillende administraties in Vlaanderen wordt bespaard door gegevens op te halen bij het MAGDA-platform in plaats van elders. En de efficiëntievoordelen zijn voor de administraties nog groter”, zegt Luc De Kock. “Twee recente initiatieven zijn MAGDA Online, een gebruiksklare interface bedoeld om ad hoc gegevens op te vragen, en de MAGDA Documentendienst waarmee

overheden de veilige verzending van hun brieven en documenten volledig kunnen automatiseren. Die dienst wordt bijvoorbeeld ingezet om de oproepbrieven voor een coronavaccinatie te versturen.”

“De veiligste datadeling is eigenlijk geen datadeling”, zegt Bruno De Vrieze. “Als iemand voor een bepaalde premie niet meer dan 2.000 euro mag verdienen, dan hoeft je niet het loon van die persoon te weten. ‘Meer’ of ‘minder dan 2000 euro’ is voldoende. Door op die manier gegevensopvraging te automatiseren bieden we de burger meer veiligheid en vertrouwen. En tegelijkertijd zorgen we ervoor dat de afnemer van MAGDA zelf minder moet investeren in IT-oplossingen. Zo kan die meer investeren in de inhoud.”

Veel geld, veel extra jobs.

Maar is het genoeg?



Na negen maanden moeizaam onderhandelen bereikten de sociale partners en de Vlaamse regering op 30 maart 2021 een zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA6). Amper een jaar daarvoor gingen de zorg- en welzijnssectoren massaal de straat op tegen de bezuinigingsplannen van minister Beke. Een welbekend virus zorgde voor een ommezwaai in die plannen.

TEKST
Willem-Jan van Ekert

ILLUSTRATIE
Pieter Van Eenoge

FOTOGRAFIE
Anton Coene

ALS ER DAN TOCH POSITIEF NIEUWS rond corona te melden is, dan is het wel dit akkoord. Op budgettair vlak is het van een nooit geziene omvang. Maar liefst 577 miljoen euro is uitgetrokken om de arbeidsvoorwaarden van het personeel in de Vlaamse zorg-, welzijn- en socioculturele sectoren te verbeteren. De ouderenzorg kreeg als extraatje nog eens 100 miljoen euro om het personeelsbestand eindelijk uit te kunnen breiden. Het lijkt erop dat iedereen tevreden is.

VEEL NAAR ZORG, BEETJE NAAR WELZIJN

Christoph Vandenbulcke, nationaal secretaris lokale en regionale besturen voor ACV Openbare Diensten, relateert. “Het is een beetje spijtig dat we de coronacrisis nodig hadden om een doorbraak te forceren. De pandemie legde op de pijnlijkste manier grote problemen bloot, die wij al jaren aan de kaak stellen. Eindelijk is er nu een sense of urgency bij Vlaamse politici om over de brug te komen. De federale akkoorden van juli 2020 voor de zorg ten bedrage van 1 miljard euro waren natuurlijk ook een trigger. Zonder die demarches op federaal vlak zou Vlaanderen nooit zo ver zijn gegaan als nu.”

SOCIOCULTURELE SECTOR UIT HET OOG VERLOREN

Nooit eerder werd zoveel geld op tafel gelegd waarmee zoveel bijkomende tewerkstelling gecreëerd kan worden. Vandenbulcke: “Verheugend nieuws, alleen jammer dat de nadruk

in dit akkoord bijna exclusief op zorg en een beetje op welzijn gelegd werd. De socioculturele sector wordt minder goed bediend. Bovendien wordt die sector voor de laatste keer meegenomen in een VIA-akkoord. VIA7 zal er niet meer zijn voor de mensen in de bibliotheken en de sport- en andere vrijetijdsdiensten van de lokale en regionale besturen.”

PRIVAAT EN PUBLIEK

Het VIA6-akkoord slaat op alle private en publieke voorzieningen en diensten in zorg, welzijn en cultuur die door Vlaanderen zijn erkend en/of gesubsidieerd. In totaal gaat het over ongeveer 185.000 VTE, waarvan er zo’n 40.600 VTE tewerkgesteld zijn in de publieke sector. Jan Mortier, coördinator openbare zorg van ACV Openbare Diensten: “Het akkoord is van belang voor medewerkers in de publieke ouderenzorg (woonzorgcentra, dagverzorgingscentra, centra voor kortverblijf), gezinszorg, kinderopvang en de socioculturele sector. Ook personeelsleden in de openbare gehandicaptensector, de bijzondere jeugdzorg en de psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT) vallen onder het akkoord.”



GEEN 6 PROCENT VOOR IEDEREEN



Het indrukwekkende budget van 577 miljoen euro wordt als volgt verdeeld: 412 miljoen gaat naar koopkrachtverhoging en 165 miljoen naar kwaliteitsverbetering. Het budget koopkracht verschilt qua grootte per deelsector en de maatregelen zijn ook nog eens verschillend tussen de private en de publieke sector. Voor het personeel van onder meer de ouderenzorg en de revalidatieziekenhuizen wordt een koopkrachtverhoging voorzien van 6 procent van de loonmassa. Maar niet iedereen krijgt evenveel. Voor het personeel van de thuiszorg, kinderopvang, gehandicaptenzorg, bijzondere jeugdzorg (de klassieke VIA-diensten) gaat het over 4,5 procent en voor het personeel van de socioculturele sector over slechts 1,1 procent. “De Vlaamse regering sprak heel fier over die 6 procent en het leek alsof iedereen en met onmiddellijke ingang die loonsverhoging zou krijgen”, zegt Vandenbulcke. “Dat is niet het geval. Alle personeelsleden van de publieke VIA-sectoren krijgen een verhoging van het variabele gedeelte van de eindejaarstoelage met 1,1 procent. Dat betekent dat het budget voor het personeel van bijvoorbeeld de socioculturele sector hiermee al meteen volledig opgebruikt is.”

Voor het personeel uit geregionaliseerde sectoren, waaronder de woonzorgcentra, wordt ook het vast gedeelte van de

eindejaarstoelage opgetrokken. Zo komen ze op gelijke hoogte te staan met het personeel van de lokale besturen. “Voor het personeel van de geregionaliseerde sectoren en de klassieke VIA-sectoren konden we ook een eenmalige koopkrachtmaatregel onderhandelen”, vervolgt Vandenbulcke. “Begin 2021, als surplus op de eindejaarstoelage van 2020, werd de toelage al volgens het nieuwe systeem berekend en uitbetaald.”

HARMONISERING PRIVÉ-PUBLIEK?

Na deze loonsverhogingen is er nog budget koopkracht over. Dat wordt naargelang de sector anders gebruikt. Voor het personeel van de ouderenzorg gaat het naar de invoering van het functieclassificatiesysteem IF.IC. Hiermee wordt een stap gezet in de harmonisering van de loonvoorwaarden tussen de private en de publieke sector.

De invoering van IF.IC betekent de grootste hervorming van de barema's in de lokale sector sinds de invoering van de krachtlijnen

Kelchtermans in de jaren 90. De IF.IC-barema's houden voor heel wat personeelsleden een loonsverhoging in. Maar niet voor iedereen. Mortier: “We willen niet zomaar een copy-paste van het systeem van de private sector want sommige van onze barema's zijn beter dan de IF.IC-barema's. En dat willen we zo houden. Ieder personeelslid kan trouwens vrij de keuze maken om al dan niet in te stappen in IF.IC. Dat betekent dat geen enkel personeelslid nadeel kan ondervinden van deze nieuwe functieclassificatie. We zijn ook overeengekomen om te kijken welke koopkrachtmaatregelen er mogelijk zijn voor het personeel voor wie de IF.IC-barema's geen loonsverhoging inhouden.”

Het is wachten tot ten vroegste 2022 voor het nieuwe systeem van toepassing is op de klassieke VIA-diensten (kinderopvang, gezinszorg, gehandicaptensector, jeugdzorg ...). “In afwachting voorzien we een aantal voorlopige maatregelen”, zegt Mortier. “Zo worden bijvoorbeeld verzorgenden in de gezinszorg beter verloond. En ook in de aanvullende thuiszorg kunnen we de laagste lonen verhogen. Er komt ook een loonsverhoging voor kindbegeleiders van de buitenschoolse kinderopvang die nog niet op C-niveau worden betaald. De concrete afspraken leggen de sociale partners en de Vlaamse regering nu nog volop vast.”

Christoph Vandenbulcke
Nationaal secretaris lokale
en regionale besturen



Jan Mortier
Coördinator openbare zorg



850 VTE'S EXTRA

Met het budget kwaliteit van 165 miljoen euro wordt vooral gemikt op extra personeel. In de publieke gezinszorg gaat er vooral aandacht naar kwetsbare doelgroepen door de verzorgenden met 50 extra VTE op te trekken. In de kinderopvang komen er in totaal zo'n 123 VTE bij. Opvallend zijn daarin de 95 VTE bachelors om de kindbegeleiders meer en beter te ondersteunen. De bachelors in de pedagogie zullen samenwerken op de vloer met de kindbegeleiders. In de publieke sector kunnen 28 bijkomende VTE onthaalouders naar een werknemersstatuut overgaan. “Bij vacatures krijgen deeltijdsen die hun uren willen verhogen voorrang”, zegt Vandenbulcke. “Ook het recht op drie aaneensluitende weken vakantie is in het akkoord ingeschreven. De komende jaren zijn vele duizenden nieuwe personeelsleden nodig in de zorg- en welzijnssector. Vandaar dat we ook de zij-instroom en doorstroom naar de sector willen verbeteren, via onder meer het lokaal sociaal overleg.”

“Maar het werk is niet af”, zegt Vandenbulcke. “We moeten keihard aan de slag om al die maatregelen ook realiteit te maken. Een akkoord is één ding maar het is op de werkvloer dat de mensen echt het verschil moeten merken. Of de budgetten voldoende zijn om de werkdruk voelbaar te laten dalen en te kunnen spreken van kwalitatieve en goed in de markt liggende loopbanen, moet later blijken.”



EINDELIJK: VAN ROB NAAR RVT

De ouderenzorg krijgt 100 miljoen euro extra waardoor het mogelijk is om alle zwaar zorgbehoevenden in de woonzorgcentra in de RVT-categorie onder te brengen. Dat betekent ook meer personeel. De reconversie, zoals het proces van omschakeling van ROB (Rustoord voor Bejaarden) naar RVT-bedden (Rust- en Verzorgingstehuis) wordt genoemd en die de voorbije jaren slechts druppelsgewijs gebeurde, wordt nu

in één beweging gerealiseerd. Bovendien gaan de reconversiemiddelen volledig naar bijkomend personeel en kan de werkgever niet meer kiezen tussen het verlagen van de dagprijs, het wegwerken van verlies of bijkomend personeel aannemen. Voor de publieke sector alleen al zullen de maatregelen leiden tot 680 bijkomende VTE. Ook voor de centra kortverblijf worden de personeelsnormen naar RVT-niveau opgetrokken. 🗣️

WAT IS IF.IC?

IF.IC (Instituut voor Functieclassificatie) is de naam van de vzw die de functieclassificatie heeft ontwikkeld en verder ondersteund. De vzw IF.IC wordt beheerd door de vakbonden en de werkgevers. Aan de hand van de IF.IC-methodiek worden functies in instellingen onderzocht, beschreven en gewogen. Daarna worden ze in functiecategorieën ondergebracht. Nadien worden hier loonschalen aan gekoppeld. Daarnaast is het ook een hr-instrument dat kan gebruikt worden voor een vormingsbeleid, evaluatiegesprekken, aanwervingen en andere doeleinden.

Ons pensioen is een complexe zaak. Op welk pensioen je later recht hebt? Niemand weet het uit het hoofd. Dat komt natuurlijk omdat het Belgisch pensioensysteem zo ingewikkeld is door de vele pensioenstelsels en de verschillen binnen die stelsels. 5

3.900.000

Bovendien horen we ondertussen al jaren dat onze pensioenen onbetaalbaar dreigen te worden door de vergrijzing. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat uit recent onderzoek* blijkt dat meer dan de helft van de Belgen tussen 18 en 40 jaar niet gelooft dat de overheid later hun pensioen nog zal kunnen betalen.

Een van de oorzaken van dit pessimisme is te weinig kennis over onze pensioenopbouw. Om die kennis te vergroten werd begin maart de website **PensionStat.be** gelanceerd. Dit initiatief van de Belgische pensioendiensten bundelt op een overzichtelijke manier recente, betrouwbare en relevante cijfers over pensioenen in België, met telkens een duidelijk woordje uitleg.

Uit het onderzoek van Callebaut Collective blijkt dat bij de 18-40-jarigen slechts 24 procent weet waar het aanvullend pensioen voor staat. En laat dat nu net de pijler zijn waar de huidige federale regering op wil inzetten. Om ons pensioenbedrag te verhogen, pleit de regering in haar

regeerakkoord ervoor om het aanvullend pensioen te veralgemenen voor elke werknemer. Let wel: het aanvullend pensioen is er niet voor vastbenoemde ambtenaren.

Niet elke werknemer krijgt een aanvullend pensioen. Dat komt omdat het initiatief nu bij de werkgever ligt. Ook zelfstandigen kunnen aansluiten bij een aanvullend pensioenplan. Volgens PensionStat.be krijgen 3,9 miljoen werknemers en zelfstandigen of 72 procent van de beroepsbevolking (op 1 januari 2020) een aanvullend pensioen. Dat wordt uitbetaald als ze met pensioen gaan. Opvallend is het grote verschil in verworven reserve bij mannen en vrouwen. Gaat het bij mannen gemiddeld om een bedrag van 28.872 euro, dan daalt dat bij vrouwen tot 15.587 euro. Als de regering de tweede pijler wil veralgemenen, dan zal er dus ook moeten worden nagedacht over die genderkloof. 🗣️

* van adviesbureau Callebaut Collective, in opdracht van PensioPlus, de koepel van de pensioenfondsen.



DE KLANT

WIE?

Luc De Maesschalck

KLANT BIJ?

Vaccinatiecentrum
Hamme

“**H**et had niet beter georganiseerd kunnen zijn. Tussen mijn auto parkeren en opnieuw instappen zat maar een halfuur”, aldus de 64-jarige Luc De Maesschalck uit Zele. Hij kwam vandaag langs voor zijn eerste prik, begin juni volgt de tweede. Schrik voor bijwerkingen heeft hij niet. “Mijn arm is wat stijf en trekt wat tegen, maar ik heb vertrouwen in de wetenschap. Dat de media bijwerkingen die maar heel zelden voorkomen zo uitvergrooten, vind ik spijtig.”

Het vaccinatiecentrum bevindt zich in de sporthal van deelgemeente Hamme. In vier vaccinatiestraten wordt elke bezoeker vlot door het hele proces geleid. Aan het einde van de rit moeten zo’n 60.000 inwoners daar een prik krijgen. “Van in Zele staat met grote oranje borden aangeduid hoe je naar het vaccinatiecentrum moet rijden, je moet al stekeblind zijn om het niet te vinden”, lacht hij. Vanaf het onthaal tot de permanente EHBO-stand net buiten, draait het centrum vooral op vrijwilligers. “Allemaal erg vriendelijk! Ik werd onthaald door vrijwilliger Filip De Wilde, de voormalige doelman van de Rode Duivels. Maar ik had hem eerst niet herkend met zijn mondmasker op”, bekent hij.

Luc heeft niet geaarzeld om zich te laten vaccineren. “Ik doe het vooral om niet ziek te worden en om mijn moeder - mijn knuffelcontact - te beschermen. We zullen nog even geduld moeten hebben, maar alles komt goed (lacht).”

“Het had niet beter georganiseerd kunnen zijn. Ik zat na een halfuur alweer in mijn auto.”

TEKST
Eva Hugaerts

FOTOGRAFIE
Thomas De Boever

100 jaar ACV
1921
2021
Openbare Diensten.

Op 27 en 28 mei organiseren we ons congres. Niet in Brussel, zoals eerst gepland, wél online. Het zal een unieke editie worden in ons rijtje van congressen doorheen de geschiedenis.

Ook bijzonder was het buitengewoon congres van de C.C.O.D. op 26 juni 1971.

Een buitengewoon congres vindt plaats tussen twee ‘normale’ congressen in die vijfjaarlijks (en vroeger vierjaarlijks) worden georganiseerd. De aanleiding voor het buitengewoon congres van 1971 was een aanpassing van de statuten die door 250 afgevaardigden werd goedgekeurd.

Daarbij werd de indeling van de sectoren aangepast. Zo kregen we vier groepen:

- **De sector ministeries**
- **De sector lokale besturen**
- **De sector parastatalen (waaronder Britse Basis)**
- **De sector vervoer (waaronder de tram en Sabena)**

Opvallend blijft toch het woord ‘parastatalen’, een typisch Belgisch woord voor allerlei (semi) overheidsbedrijven en -diensten. De parastatalen werden zelfs onderverdeeld in vier categorieën. Het woord is wat in onbruik geraakt door de hervorming van die diensten tot openbare instellingen (RSZ, RVA), autonome overheidsbedrijven (bpost, Proximus), federale overheidsdiensten (Regie der Gebouwen) ...

En wat die Britse Basis betreft, daarvoor moesten we zelf ook even de hulp inschakelen van Google.

Van 1952 tot in 2006 was er in Ranst blijkbaar een Britse basis. Dat had natuurlijk alles te maken met de Koude Oorlog. Belgische werknemers werkten samen met Britse militairen in het

geïsoleerde domein. Er was zelfs een eigen schooltje voorzien.

Wie er graag meer over wil weten: het verhaal van de Britse basis werd neergeschreven in “Erfgoedgids 13: Koude oorlog in de Kempen. Operatie Gondola en de Britse basis in de provincie Antwerpen” (Patrick De Rynck) en in “Werken ‘bij den Engelsman’, de Britse basis in Emblem 1952 – 2006” (Elke Verhoeven).



TEKST
Dorien De Wit

DE MILITANT

“Wat veel mensen niet beseffen, is dat wij een uitgebreid takenpakket hebben. In de eerste plaats controleren we of accijnzen correct worden geïnd. Dat is een administratieve, maar heel belangrijke taak omdat het veel geld opbrengt voor onze staatskas. Bij de douane hebben we vooral fiscale taken. Daarnaast moeten we ook controleren of er geen namaakproducten passeren en of er geen verdachte goederen zoals drugs in de ladingen zitten.”

Bovenop die basistaken zijn de afgelopen jaren nog een pak taken bijgekomen. “We moeten extra controles houden door de Brexit, de grenscontroles tijdens de lockdowns organiseren en regelmatig extra bijstand bieden aan de politie.” Maar om al die taken te kunnen vervullen, is er te weinig personeel.

“Kan je je voorstellen dat wij hier in de regio Antwerpen maar met een tiental mensen bezig zijn met de accijnzen? En dat terwijl de grootste inkomsten van ons land hier binnenkomen. Dat begrijpt toch niemand. We zijn zelfs met zo weinig douaniers dat het moeilijk wordt om mensen te verzamelen om actie te voeren. Zelfs daar hebben we onvoldoende volk voor”, legt Tom uit.

“Zelfs om actie te voeren hebben we te weinig personeel.”

Dat tekort aan mensen zorgt voor een grote druk op het personeel. “Ik merk vaak dat mensen zich niet goed voelen op het werk omdat de druk te hoog ligt. Dat mogen we niet aanvaarden. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn. Dan pas kan je je job goed uitvoeren.”

Tom heeft het probleem dan ook al verschillende keren aangekaart bij het management. “Maar daar krijgen we geen gehoor. Nu voeren we samen met de andere douanes actie om aan de directies én de regering duidelijk te maken dat we meer middelen en personeel nodig hebben.”

“Geld is er nochtans wel. Het probleem is dat het niet in ons wordt geïnvesteerd. Het geld dat wij opbrengen, gaat naar de Europese Unie. Daar krijgt ons land jaarlijks twintig procent van terug om te investeren in de werking van de douanediens ten. Alleen gebeurt dat niet. In België wordt dat geld gebruikt om de immense put in de begroting te vullen. In Nederland keert een deel van dat geld wél terug naar de douane. Waarom kan dat niet bij ons?”

De vraag aan de overheid is dan ook duidelijk. “Geef ons extra middelen, personeel en respect. Op die manier kunnen wij onze taken opnieuw uitvoeren zoals het hoort.” 🗣️

TEKST
Nathalie De Bisschop

FOTOGRAFIE
Dries Luyten



Tom Verhoeven (43) is douanier bij het ontvangkantoor van accijnzen in Antwerpen. Hij werkt al 22 jaar bij de douane en accijnzen. Hij is sinds 2005 actief als ACV-militant.



Het Zorgbedrijf Antwerpen (ZBA) besliste op donderdag 6 mei om haar dienstverlening te privatiseren en te commercialiseren. De privatiseringsplannen dateren al van jaren terug en stuitten op hevig verzet van ACV Openbare Diensten.

TEKST
Christoph Vandenbulcke
Jan Mortier

FOTOGRAFIE
Belga (J. Jacobs, N. Maeterlinck,
D. Waem) / Wim Kempnaers

Door het gebrek aan een wettelijke basis belandden de plannen een tijdje in de koelkast. Maar achter de schermen werd er hard gelobbyd. Voor enkele parlementsleden is er zelfs een marionettenrol weggelegd. De marionetten worden met strakke touwtjes door het Antwerpse stadsbestuur bediend. Maar de marionettenspelers vergeten dat het schouwspel nog moet beginnen. Een schouwspel waarbij eens te meer het personeel het gelag zal betalen.

EEN DECREETWIJZIGING OP MAAT VAN HET ZORGBEDRIJF ANTWERPEN?

Parlementsleden van de meerderheid dienden in het Vlaams Parlement een voorstel in om het decreet over het lokaal bestuur te wijzigen. Door het voorstel wordt het mogelijk om in de schoot van welzijnsverenigingen - zoals zorgbedrijven - vzw's en vennootschappen op te richten. De bespreking van het voorstel moet in het parlement nog van start gaan maar dat belet de raad van bestuur van het ZBA, onder het voorzitterschap van schepen

Fons Duchateau (N-VA) niet om reeds beslissingen te nemen op basis van een mogelijk toekomstig decreet en zo de weg van de commercialisering in te slaan. Dat het Vlaams Parlement op die manier volledig voor schut wordt gezet, lijkt hen niet te deren.

OUDE PLANNEN IN EEN NIEUW KLEEDJE

De privatiseringsplannen zijn van de hand van Johan De Muynck, CEO van het ZBA en ooit dé verdediger van publieke zorg. Tegen die onzinnige plannen dienden we bij het Agentschap Binnenlands Bestuur verschillende bezwaren in. Het ontbrak niet enkel aan een wettelijke basis maar de realisatie zou ook tot chaos leiden bij het personeel.

De vernieuwde plannen betekenen een volledige ontmanteling van de publieke entiteit. Alle personeelsleden worden ondergebracht in private en commerciële entiteiten, met uitzondering van de vastbenoemden die onder de publieke koepel blijven maar wel ter beschikking zullen worden gesteld van de private entiteiten.

Antwerpen is voor de CEO duidelijk te klein

Totale afbraak van de openbare zorg ingezet?

Bart De Wever sprak bij Let's Go Urban over 'systeemfouten'. In het geval van het Zorgbedrijf Antwerpen creëert hij nieuwe 'systeemfouten', waarbij het onmogelijk wordt om te controleren wat er met belastinggeld wordt gedaan.



geworden. Hij wil overal in Vlaanderen aan de knoppen zitten door woonzorgcentra en andere ouderenvoorzieningen en diensten over te nemen en als grote baas van ‘Zorgbedrijf Vlaanderen’ een tegenpool vormen voor de caritasvoorzieningen en Zorgnet-Icuro. De Muynck, ooit kabinetschef van Monica De Coninck (Vooruit), en de N-VA lijken het goed met elkaar te kunnen vinden want het enige wat van belang is voor het Antwerps college is de vermindering van de dotatie van de stad naar het ZBA. Het ZBA moet op termijn zelfbedruipend worden. Antwerpen wil dus niet meer investeren in zorg en welzijn voor haar inwoners. De middelen moeten maar elders worden gezocht: bij andere openbare besturen die willen participeren in het Zorgbedrijf Vlaanderen of bij de commerciële spelers.

Uit een onderzoek van De Tijd blijkt dat het ZBA ook plannen heeft om 25 procent van het zorgbedrijf te ‘verkopen’ aan een externe partner, wat een half miljard euro kan opleveren. Naast een commerciële partner wordt dus ook

het marktmechanisme binnengebracht in de organisatie. Dat zal een negatief effect hebben op de kwaliteit van de zorg en het personeel. De NV Aedifica, een beursgenoteerd bedrijf gespecialiseerd in vastgoed, toonde al interesse. Dat vertaalt zich in een mooi dividend voor de aandeelhouders. Winst op kap van de belastingbetaler noemen we dat.

HOE NA LET’S GO URBAN DE WEVER NIEUWE SYSTEEM-FOUTEN CREEËRT

Naar aanleiding van de problematiek van Let’s Go Urban (LGU) hoorden we Bart De Wever in Het Journaal subsidies naar ondoorzichtige structuren afzweren. De Wever had – uiteraard - zelf geen fouten gemaakt, maar hij gaf wel toe dat er ‘systeemfouten’ waren. Een mooie omschrijving om te zeggen dat de controle vanuit de stad over subsidies aan vzw’s en vennootschappen gefaald had. Slechts enkele weken nadien creëert hij nieuwe ‘systeemfouten’.

Het is uiteraard niet aan ons om hier het proces te maken van LGU, laat staan dat we zouden oordelen



De raad van bestuur van het Zorgbedrijf Antwerpen, onder het voorzitterschap van schepen Fons Duchateau (N-VA), wacht niet op een wettelijke, legale basis om te commercialiseren. Het Vlaams parlement moet het nieuwe decreet zelfs nog bespreken. De oppositie kon een stokje steken voor het eerste plan.



Johan De Muynck, CEO van het Zorgbedrijf Antwerpen was ooit dé verdediger van de publieke zorg. Vandaag wil hij het publieke ZBA onderbrengen in commerciële en private entiteiten. Daar is het personeel sowieso de dupe van en de aandeelhouders de winnaar.

over de schuld, onschuld of verantwoordelijkheid van initiatiefnemers en bestuurders. Maar het is toch wel bijzonder merkwaardig dat – voor de zoveelste keer – onze politici geen lessen trekken uit het verleden. Telkens opnieuw gaan zij op zoek naar constructies om hun activiteiten en initiatieven, die volledig met belastinggeld worden gefinancierd, te onttrekken aan de democratische controle en regels van de fiscus, sociale zekerheid ... Daarbij worden de grenzen van het toelaatbare opgezocht en verzeilen we weer eens in een ondoorzichtig kluwen van verzelfstandigingen door de oprichting van vzw’s en andere vennootschapsvormen waar we geen vat meer op hebben. En als het misloopt dan wordt het hele project abrupt stopgezet.

Aan de CEO van het ZBA is een onbeperkt mandaat – lees blanco cheque – gegeven “om al het nodige te doen” om deze privatiseringsoperatie mogelijk te maken.

De democratische controle voor de leden van de gemeenteraad of OCMW-raad valt dus helemaal weg. Gaan de ogen van de politiek verantwoordelijken en de monddood gemaakte oppositie opnieuw pas open als het fout loopt? Zullen ze dan ook – na een fase van gespeelde verontwaardiging – in een collectieve kramp schieten en meteen het ZBA en alle dienstverlening stopzetten? Dat zal

niet zo makkelijk zijn als bij Let’s Go Urban. We spreken over heel andere bedragen en inzet. Zullen de politici ook in dat geval hun handen in onschuld wassen en de belastingbetaler en het personeel ervoor laten opdraaien? Of zou Bart De Wever toch lessen trekken uit het debacle met LGU en de waanzinnige plannen voor het ZBA definitief opbergen? Op zoveel daadkracht durven we niet rekenen.

Maar goedgelovig als we zijn, rekenen we wel nog op het gezond verstand van de leden van het Vlaams Parlement. Als volksvertegenwoordigers dienen zij de belangen van het volk en niet die van de (buitenlandse) aandeelhouders. Zij zullen hier ongetwijfeld een grondig debat over voeren en luisteren naar de verschillende spelers. Dan kunnen ze maar één conclusie trekken: er is geen enkele nood aan nog meer commercialisering van de zorg, al zeker niet binnen de structuur van een openbaar bestuur.

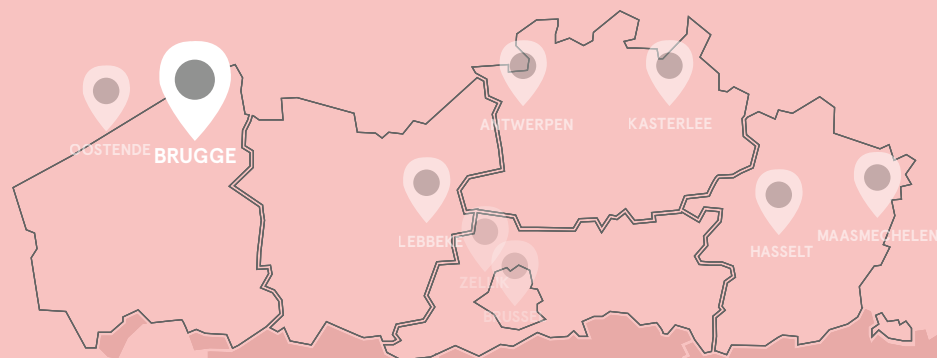
Aan de marionettenspelers kunnen we nog het volgende meegeven: als men danst op een slappe koord, kunnen strakke touwtjes helpen. Maar het risico is groot dat ze breken. 🎭

Lees verder over de mogelijke gevolgen voor het personeel op onze website www.ntmagazine.be



OP STAP ...

Elke maand trekken we door Vlaanderen, op zoek naar opvallende verhalen bij de openbare diensten
VANDAAG: ARBEIDSRECHTBANK GENT, AFDELING BRUGGE.



TEKST
Kaat De Man

FOTOGRAFIE
Jef Boes

“Het is altijd leuk als iemand zijn schulden vroeger aflost dan voorzien.”

Al een jaar of vijf werkt Nele Masyn als griffier bij de arbeidsrechtbank Gent, een van de negen arbeidsrechtbanken in België. Haar thuisbasis is de afdeling in Brugge. In zo’n arbeidsrechtbank komen sociale zaken voor. Nele: “Mensen komen hier terecht met geschillen over een arbeidsovereenkomst, arbeidsongeval of beroepsziekte. Ook geschillen over sociale zekerheid, zoals ziekte, werkloosheid, kinderbijslag en pensioen komen hier voor.”

Als griffier zorgt Nele ervoor dat de zaken die voorkomen tot in de puntjes voorbereid zijn, zodat de zitting vlot verloopt. Tijdens de zitting zelf maakt ze een verslag. “Het zittingsblad noemen we dat verslag, het is het proces-verbaal van de zitting”, verduidelijkt Nele. “Het is een officieel document dat correct moet weergeven wat er tijdens de zitting gebeurt. Een griffier noteert het procesverloop, de verklaringen van de verschillende partijen, en wat er met de zaak gebeurt. Dat kan een uitspraak zijn, maar ook een uitstel, bijvoorbeeld.”

Toch zijn het niet die zaken, maar de dossiers rond collectieve schuldenregeling die het grootste deel van Nele haar werkdag innemen. Nele: “Via zo’n schuldenregeling pakken mensen hun structurele schulden aan. De rechter keurt het dossier goed en stelt een schuld-bemiddelaar aan die een regeling opstelt om de schulden af te lossen.”

De rechtbank ontvangt dagelijks heel wat van zulke verzoeken. Elke aanvraag moet binnen de zeven werkdagen behandeld worden. Het is dan ook het eerste wat Nele en haar collega’s op een doordeweekse werkdag doen: de brieven verdelen. “Collectieve schuldenregeling brengt heel wat briefwisseling met zich mee. Als griffier moeten wij ze allemaal ondertekenen, dus we zijn daar wel eventjes zoet mee.”

“Meestal verloopt zo’n procedure heel vlot, en kunnen we het dossier na zeven jaar afsluiten. De meeste mensen beseffen dat zo’n bemiddeling een mooie kans is om van hun schulden af te geraken. Mensen die een zware tegenslag te verwerken hadden, bijvoorbeeld, en zo tot over hun oren in de schulden terechtwamen. Zij zijn vaak heel dankbaar dat ze via ons een uitweg krijgen. Soms lossen ze hun schulden zelfs vroeger af dan voorzien. Zo’n dossier afsluiten, is altijd leuk. Af en toe gebeurt het dat een zaak blijft aanslepen. Of dan verlaat iemand heel agressief en met slaande deuren de rechtszaal. Dat is best wel heftig.”

Eén zaak blijft Nele nog altijd bij. “Het was iemand die bij ons de collectieve schuldenregeling volgde. Hij had lang in de gevangenis gezeten, ik weet zelf niet voor welke feiten. Maar je zag aan hem dat hij vooruit wilde, en dat zijn strafblad hem daarbij in de weg zat. Hij bleef maar solliciteren, maar raakte niet aan werk. Dan sta je machteloos.” ➡

27 Mei

20²⁰
21

Toen COVID-19 vorig jaar overal ter wereld toesloeg, werden we ook overspoeld door een golf aan solidariteit. We waren solidair met de zorgmedewerkers, met elkaar, en met andere landen. Een jaar later lijkt die internationale solidariteit soms ver te zoeken, maar klopt dat wel?

De sociale beweging We Social Movements (WSM), de opvolger van Wereldsolidariteit, houdt de vinger aan de pols van onze internationale solidariteit. Tijdens de eerste golf zette WSM een noodhulpactie op touw voor partnerorganisaties in landen in andere continenten waar de coronacrisis keihard toesloeg. Katrien Verwimp van WSM blikt gematigd tevreden terug op de actie. “Onze financiële ondersteuning ging voornamelijk naar informatie, sensibilisering en beschermingsmateriaal. In sommige lage inkomenslanden met relatief weinig zieken is het gewone leven grotendeels heropgestart omdat de bevolking zich moeilijk aan de maatregelen kan blijven houden. Geen werk staat immers vaak gelijk aan geen inkomen, vervangingsinkomens zoals wij die in België kennen bestaan er niet.”



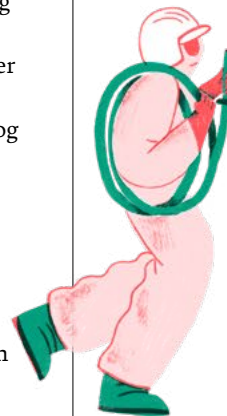
© Moschia-WSM

Als je de patenten opheft kan je de productie verhogen en de prijs doen dalen. Het gaat om een uitzonderlijke maatregel om een uitzonderlijke crisis aan te pakken. Wij vinden het ook niet normaal dat landen vandaag zoveel betalen voor vaccins, terwijl de ontwikkeling grotendeels werd gefinancierd met publiek geld. Jammer genoeg volgt de EU dat standpunt niet, met een Europees burgerinitiatief willen we dat veranderen. Om het op de agenda van de Europese Commissie te plaatsen moeten we 1 miljoen handtekeningen inzamelen. WSM steunt dit initiatief samen met 52 Belgische organisaties, waaronder het ACV.”

“Wij merken dat de campagne hier heel goed loopt. Mensen beseffen dat zolang niet iedereen ter wereld gevaccineerd is, we nog niet veilig en vrij zijn.”

Ook bekende mensen scharen zich meer en meer achter deze eis. Eind april werd minister van Ontwikkelingssamenwerking Meryame Kitir nog teruggefloten door de liberale partijen toen ze zich pro-opheffing uitsprak. Een dag later vond ze een medestander in voormalig farmatopman Marc Coucke.

Vind jij ook dat gezondheid een basisrecht is en dat iedereen ter wereld recht heeft op een vaccin en geneesmiddelen tegen COVID-19? Onderteken dan het burgerinitiatief op noprofitonpandemic.eu/nl



© Elise Vandeplancke

CONGRES ACV OPENBARE DIENSTEN

DIGITAL EXPERIENCE EVENT

EMPOWERING PUBLIC WORKERS

Op donderdag 27 en vrijdag 28 mei vindt ons vijfjaarlijks congres plaats. Dit congres wordt extra speciaal want alles verloopt volledig digitaal! Spannend, maar ook zeer toepasselijk, we gaan het immers uitgebreid hebben over digitalisering en innovatie binnen de openbare diensten.



Tijdens de coronacrisis raakte digitalisering plots overal in een stroomversnelling, ook in de openbare sector. Maar welk effect heeft digitalisering op het werk? Zijn de gevolgen vooral positief of heeft digitalisering ook minder aangename kanten? En welke rol kan de vakbond daarin spelen?

Een congres heeft als doel om duidelijke toekomstkeuzes uit te stippelen voor onze organisatie. Dat gaan we samen met 400 afgevaardigden uit al onze sectoren doen.

Tijdens de congresweek bieden we heel wat interactieve en inspirerende online workshops, gesprekken, debatten en keynote-sessies aan en komen er verschillende boeiende gastsprekers langs.

Allemaal heel erg interessant, en ook wie niet aanwezig is op het congres kan hier heel wat van meepikken via onze website. Neem dus zeker een kijkje!

Ons congres komt ook nog ruim aan bod in het volgende nummer van NT.

[WWW.EMPOWERINGPUBLICWORKERS.BE/NL](https://www.empoweringpublicworkers.be/nl)


In stappen naar de vrijheid

Hoezee, we mogen weer wat en straks in juni ietsje meer en in juli van alles en dan straks echt alles. Leve de vrijheid! Maar wat is dat eigenlijk: vrijheid? De Franse wetenschapsfilosoof Henri Poincaré wist wel wat het niet was. 'Er zijn mensen die menen dat het recht op ondankbaarheid de kostelijkste van alle vrijheden is.'

Vrijheid is meer dan het perspectief op restaurantbezoek en overvolle festivalweides. Voor vrijheid moet geknokt worden. Niet à la La Boum, wel door solidair te zijn met de mensen die altijd achteraan in de rij staan. Met mensen die moeten leven in echte armoede. De Nepalese premier Khadga Prasad Oli deed een dringende oproep aan de wereld om zijn land in deze pandemie te hulp te snellen. 'Onze sherpa's delen hun zuurstof met klimmers die op grote hoogte worstelen. Vandaag laat COVID-19 ons land in ademnood en zijn wij op zoek naar de sherpa's van de internationale gemeenschap. Want de enige uitweg is solidariteit, samen strijden als een wereldwijde familie.'

Niet vergeten, hé, straks bij het tweede of derde glaasje 'Perspectief'.

Onderteken het Europese burgerinitiatief met de vraag om tijdelijk de covidpatenten op te heffen. Meer uitleg vind je op pagina 22.

TOT SUIJ